

Stichting Gedragscode Leidinggevenden
Platform voor betrouwbaar leiderschap

De gemeente: Een veilig thuis?

Karin Somhorst

Workshop Algemene Vergadering Baptisten
Hardegarijp, 20 mei 2011

+ Voorstellen.....

- Stichting Gedragscode Leidinggevenden
  - Gedragscode
  - Klachtenregeling
  - Klachtencommissie
  - Toerusting

+ Wie bent u?

- Waar komt u vandaan?
- Wat is uw taak in de gemeente?
- Wat hoopt u te beleven of te leren?

+

+ De gemeente

- Wat is een gemeente?
- Ekklesia – betekenis is: uitgeroepen, (uit de wereld) geroepen
- Wat delen wij in de gemeente?
- Wat maakt ons uitgeroepen als het gaat om een veilig thuis bieden?

Gangbare Modellen van gezonde gemeenten

+ Rick Warren:

- Groei in warmte door onderlinge relaties
- Groei in diepte door discipelschap
- Groei in kracht door aanbidding
- Groei in de breedte door de bediening
- Groei in omvang door evangelisatie

Christian Schwartz

- **Kwaliteitskenmerken:**
  - Toerustend leiderschap
  - Gavengerichte taakvervulling
  - Hartstochtelijk geloofsleven
  - Doelmatige structuren
  - Groeizame gemeentekringen
  - Behoeftegerichte evangelisatie
  - Liefdevolle relaties

Wifes

(bron: onbekend)

Vrouw

■ Doel van de gemeente:

■ <u>W</u> orship	<u>V</u> erheerlijking van God
■ <u>I</u> nstruction	<u>R</u> elaties met elkaar
■ <u>F</u> ellowship	<u>O</u> nderwijs
■ <u>E</u> vangelism	<u>U</u> itdragen van het evangelie
■ <u>S</u> ervice	<u>W</u> erkzaam in dienstbetoon

+ Baptisten (gemeentescan)

- Er is evenwicht tussen de volgende kenmerken:
  - In beweging gezet door geloof
  - Blik naar buiten
  - Zoekt om uit te vinden wat God wil
  - Ziet de kosten van verandering en groei onder ogen
  - Werkt als een gemeenschap
  - Maakt ruimte voor iedereen
  - Doet een paar dingen en doet ze goed

Kenmerken van een ongezonde gemeente

+ Een ongezonde gemeente kenmerkt zich o.a. door:

- Controlerende geest
- Machtposities
  - Kleine groep heeft alle macht en middelen
- Geheimzinnige atmosfeer
  - Men wordt buitengesloten in besluitvorming en kennis
- Elitaire houding
  - “Wij zijn de ware kerk”, afzetten tegen anderen
- Nadruk op uiterlijkheden
  - Je hoort er niet bij als je niet bent zoals wij
- Angst als motivatie
  - Dreigen met bijbelteksten

+ Kenmerken van de modellen

- De modellen gaan over:
  - Wat doen we

- Deze workshop gaat over:
  - Hoe doen we het?
  - Veilige onderlinge relaties

+ Veiligheid is

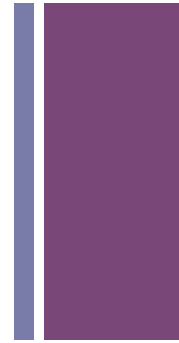
+ Veiligheid

- Toestand waarin iemand of iets vrij is van gevaar of schade
- Het in veiligheid zijn, beschermd (worden) tegen gevaar
- Geborgenheid, gerustheid, securiteit, zekerheid, waarborg, zekering
- Een situatie waarin een bepaald gevaar niets kan aanrichten

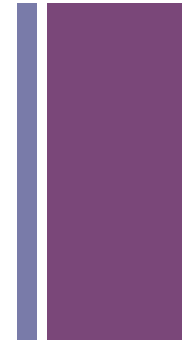
+ Veiligheid is ook:

- Onbeschaamd en onbeschadigd *vertrouwen* kunnen hebben in mensen, zaken en omstandigheden zodanig dat je je geestelijk en fysiek kunt overgeven

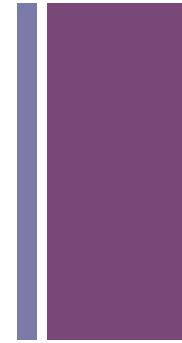

+ Vertrouwen is

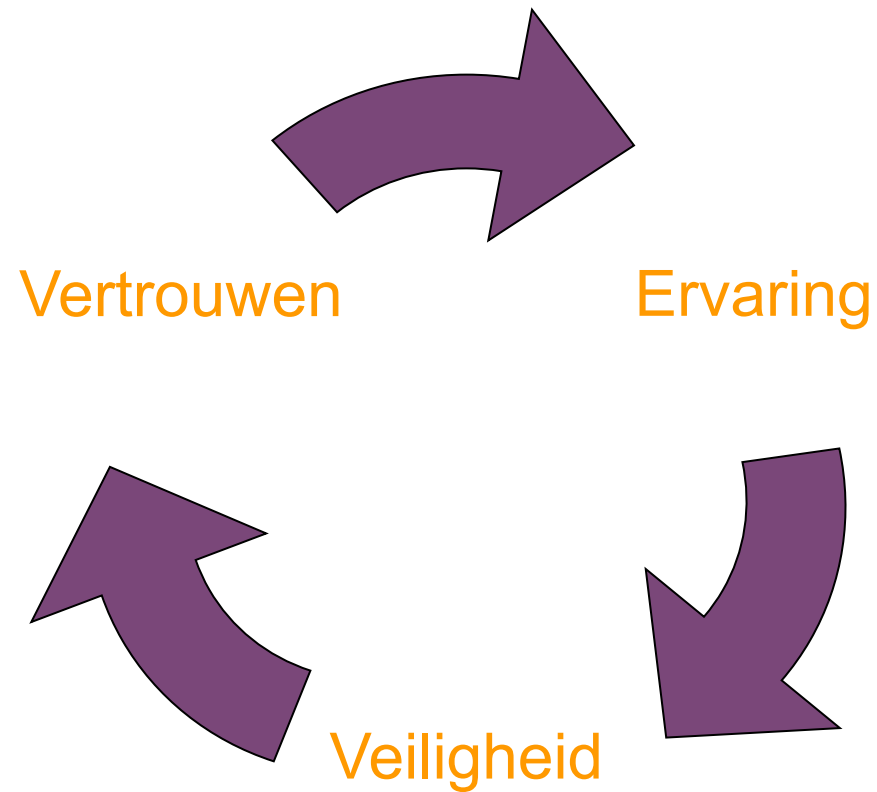
- Betrouwbaar achten, betrouwen, bouwen, confidentie, ervan uitgaan, fiducia, geloof, geloof in iemands eerlijkheid, geloven, hoop, krediet, moed
- Onbeschaamd en onbeschadigd vertrouwen kunnen hebben in mensen, zaken en omstandigheden zodanig dat je je geestelijk en fysiek kunt overgeven
- Een toestand waarin je jezelf vrijwillig afhankelijk maakt van een ander, wat ook het gevolg daarvan is

+ De relatie tussen
Veiligheid & Vertrouwen

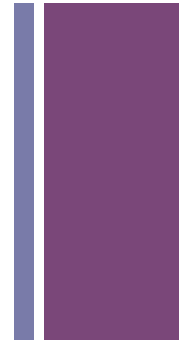
+ Groei van vertrouwen

+ Ervaringen

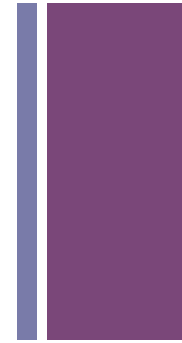
■ Positieve ervaringen

- Sterke relaties met betrouwbare mensen
- Bevestiging van wie jij bent
- Vergeving en nieuwe kansen
- Kenmerk is: groei

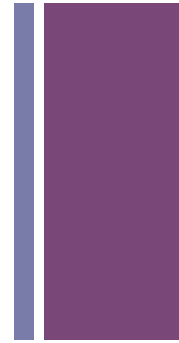
+ Ervaringen

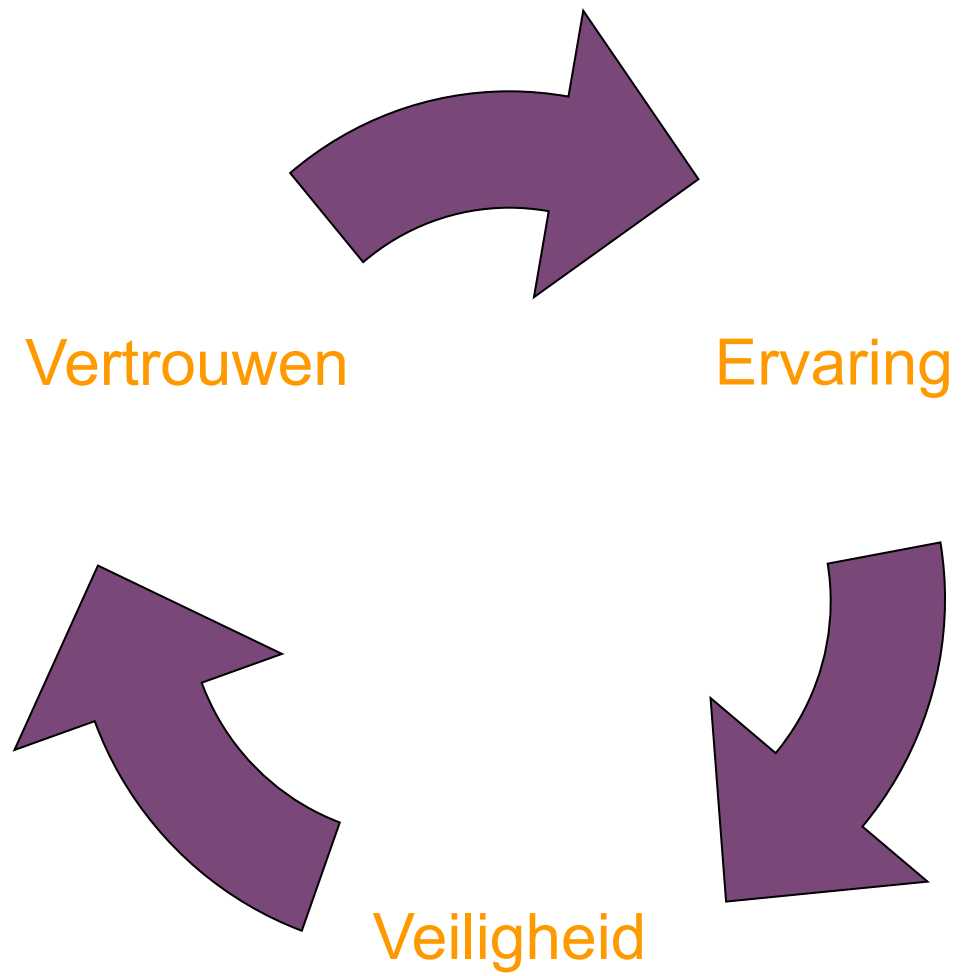
- Negatieve ervaringen
  - Zwakke sociale relaties
  - Misbruik
  - Afbreuk aan wie jij bent
  - Boosheid en bitterheid bij fouten
  - Kenmerk is: Afbraak, neergang

+ Ervaringen

- Positieve en negatieve ervaringen vormen ons: ook in ons vertrouwen in God
- Rolmodellen en leiders zijn van grote invloed

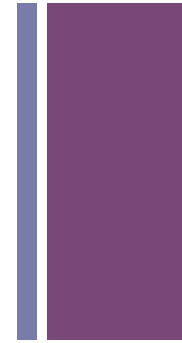

+ Veiligheidsspeld

- Hetzelfde instrument kan op zodanige wijze worden gebruikt dat het veilig of juist onveilig is
- Het gaat erom: hoe pas je het toe
- Wat helpt: kennis, ervaring, vaardigheid, oplettendheid

+ Hoe kunnen we de veiligheid
vergroten en vertrouwen
winnen ?

+ Testje

Indicatie waar je actie zou moeten/
kunnen ondernemen

Testje

Als u lager scoort op de bovenste tabel dan kunt u het beste een plan maken om te werken aan veilige relaties, transparantie, onderling vertrouwen.

Als u lager scoort op de onderste tabel dan kunt u beginnen met het nemen van acties die u kunt afleiden uit deze tabel en uit de rest van de workshop.

Indicatie voor actieplan	Helemaal niet waar	Niet waar	Weet niet/neutral	Waar	Helemaal waar
In mijn gemeente heerst een open sfeer, alles kan besproken worden	1	2	3	4	5
In mijn gemeente gaan we op een respectvolle manier met elkaar om	1	2	3	4	5
In mijn gemeente wordt niet geroddeld of geoordeeld	1	2	3	4	5
Ik heb vertrouwen in de leiders van mijn gemeente	1	2	3	4	5
In mijn gemeente worden zonden benoemd en zo nodig beleden in het openbaar	1	2	3	4	5
					☐
In mijn gemeente hebben wij omgangsregels of een gedragscode	1	2	3	4	5
In mijn gemeente is een vertrouwenspersoon aangesteld	1	2	3	4	5
In mijn gemeente zijn we ons bewust van de mogelijkheid van misbruik	1	2	3	4	5
In mijn gemeente hebben wij regels voor pastoraal werkers en hun werkwijze	1	2	3	4	5
In mijn gemeente stellen wij alleen mensen aan als leiders die wij goed kennen	1	2	3	4	5
					☐

+ Preventieve acties voor veiligheid

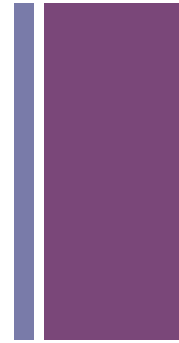
- Bespreekbaar maken
- Omgangsregels of gedragscode
- Risicoanalyse
  - Leiders, medewerkers
  - Werkwijze
  - Omgeving
  - Groep
- Aanstellingsbeleid voor werkers in de gemeente
- Vertrouwenspersoon aanstellen

+ Als je verantwoordelijk bent:

Vertrouwen is goed,
controle is beter

+ Signalen van gebrek aan vertrouwen

- Veel regels
- Gebrek aan openheid
- Behoefte aan controle
- Kleine kern van betrokkenen
- Partijenschappen (wij/zij)

+ Vragen en opmerkingen

© www.flip.nl

Met dank aan alle aanwezigen tijdens de workshop op de Algemene
Vergadering van de Unie van Baptisten. Hardegarijp, 20 mei 2011

**Stichting Gedragscode
Leidinggevenden**

www.sgl-platform.nl